

TAMAR D. BLACK

GROTE

Vol activiteiten, spelletjes

GEVOELEN

en knutselwerkjes

DOEBOEK

Boom

Over het *Grote gevoelens doeboek*:

‘Een geweldig boek dat speciaal is afgestemd op kinderen van acht tot twaalf jaar. Dit doeboek bevat herkenbare verhalen en simpele, praktische activiteiten om kinderen beter te leren omgaan met hun zorgen, verdriet, boosheid en andere heftige emoties. De oefeningen, die zelfstandig of samen met een ouder of therapeut kunnen worden gedaan, geven kinderen instrumenten in handen om bewuster, effectiever en met meer mildheid voor zichzelf met hun gedachten en gevoelens om te gaan. Een groot compliment voor Tamar: haar boek belooft een waardevolle steun te zijn voor kinderen gedurende hun hele ontwikkeling en daarna.’

– Steven C. Hayes, PhD, medegrondlegger van Acceptance en Commitment Therapie (ACT)

‘Het *Grote gevoelens doeboek* is het leuke, boeiende en nuttige doeboek waarnaar ik op zoek was voor in mijn praktijk en in mijn eigen gezin!’

– Christopher Willard, PsyD, faculteit Harvard Medical School en auteur van *Growing up mindful*

‘Dit heerlijke doeboek staat vol met activiteiten die ondersteunend zijn voor therapie sessies met kinderen. De lezer treft er leuke, boeiende en laagdrempelige activiteiten in aan. Kinderen kunnen oefenen met het uiten van hun gevoelens en gedachten, en ze leren zich bewust te zijn van ineffectieve en effectieve reacties. Als drukbezette professional zul je merken dat de activiteiten perfect te integreren zijn in je werk.’

– Louise L. Hayes, PhD, klinisch psycholoog, oprichter van DNA-V en auteur van *Get out of your mind and into your life for teens; Your life, your way* en *The thriving adolescent*

‘Wat een heerlijk boek! Het *Grote gevoelens doeboek* is niet alleen prachtig opgebouwd en geïllustreerd, het is ook een uitnodigende en behapbare leerervaring voor kinderen. Het is een prachtige, complete reis die kinderen de gelegenheid geeft om hun emoties te ontdekken en toe te laten, en om uit te vinden wat voor hen belangrijk is. Dit voor kinderen onmisbare boek bevat bovendien een prachtige dosis zelfcompassie!’

– Robyn D. Walser, PhD, geregistreerd klinisch psycholoog, auteur van *The heart of ACT* en coauteur van verschillende andere boeken, waaronder *Learning ACT* en *The ACT workbook for anger*

‘Er is geen ontkomen aan – werken met intense gevoelens en gedachten is gewoon lastig! In dit prachtige boek vertaalt Tamar Black de kernprocessen van ACT in een heerlijk buffet van activiteiten die diepgaand, nuttig en – ik kan niet anders zeggen – leuk zijn. Dit is geen boek om alleen maar te lezen, het is een boek om te beleven. Een boek waar ieder kind baat bij zal hebben. Absoluut een aanrader!’

– Russell Kolts, PhD, auteur van *CFT made simple; An open-hearted life* en *Experiencing compassion-focused therapy from the inside out*

‘Een nuttig hulpmiddel voor jongeren van acht tot twaalf jaar en hun ouders. Dit doeboek laat kinderen aan de hand van verhalende voorbeelden zien hoe ze kunnen omgaan met moeilijke gedachten, gevoelens en lichamelijke gewaarwordingen. De lezers krijgen begeleiding in de vorm van mindfulness, het regelen van steun, zelfcompassie en het identificeren van waarden. Ze gaan ontdekken dat ze meer zijn dan hun ervaringen. Een onmisbaar boek voor zowel preventie als interventie!’

– Amy R. Murrell, PhD, coauteur van *The joy of parenting; To be with me* en *The Becca Epps series on bending your thoughts, feelings, and behaviors*

TAMAR D. BLACK

GROTE
GEVOELENS
DOEBOEK

Vol activiteiten, spelletjes
en knutselwerkjes

Boom

Oorspronkelijke titel: *The ACT Workbook for Kids. Fun Activities to Help You Deal with Worry, Sadness & Anger Using Acceptance & Commitment Therapy*. Context Press, An Imprint of New Harbinger Publications, Inc. Copyright 2024 by T.D. Black & New Harbinger Publications Inc., 5674 Shattuck Avenue Oakland, CA 94609

© 2025 Tamar D. Black, p/a uitgeverij Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprerecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprerecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher. No part of this publication may be reproduced in the context of text and data mining for any other purpose which is not expressly permitted by law without permission of the publisher.

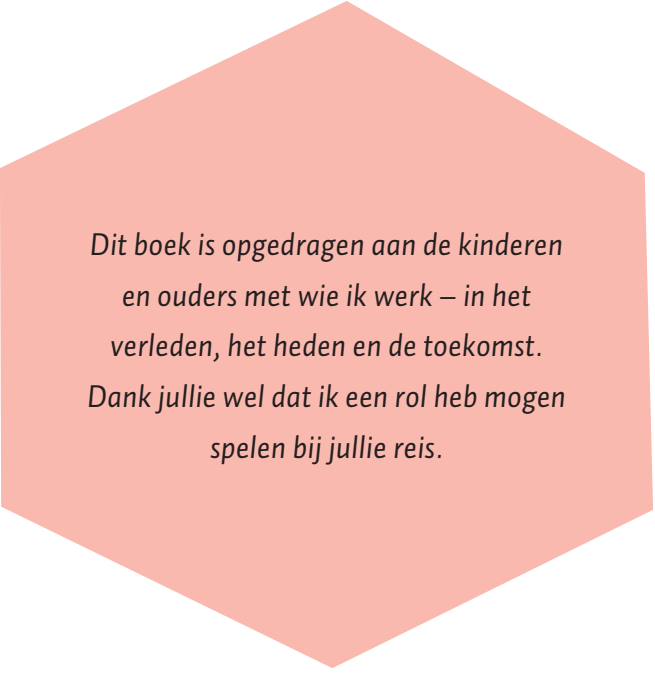
De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van de illustraties en de artikelen volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Vertaling: Vanja Walsmit
Omslag & binnenwerk: bij Barbara
Illustraties: Sara Christian

ISBN 9789024467068

NUR 770

www.boom.nl

*Dit boek is opgedragen aan de kinderen
en ouders met wie ik werk – in het
verleden, het heden en de toekomst.
Dank jullie wel dat ik een rol heb mogen
spelen bij jullie reis.*

Inhoud

Voorwoord	13
Brief voor ouders en therapeuten	15
Brief voor kinderen	17

DEEL 1: OMGAAN MET JE GEDACHTEN EN GEVOELENS

Activiteit 1	Gevoelens waar je hulp bij wilt	22
Activiteit 2	Meetlat: hoe sterk is je gevoel?	24
Activiteit 3	Wanneer komen jouw gedachten en gevoelens op?	27
Activiteit 4	Jouw lichaamskaart	29
Activiteit 5	Hoe zien je gevoelens eruit?	32

DEEL 2: LAAT HET ER ZIJN EN LAAT HET LOS

Activiteit 6	Denk niet aan een ijsje	38
Activiteit 7	Laat je gedachten en gevoelens met rust	39
Activiteit 8	Een uitnodiging voor je gedachten en gevoelens	41
Activiteit 9	Doe dingen die helpen	44
Activiteit 10	Zeg hallo tegen je gedachten en gevoelens	46
Activiteit 11	Maak een glitterpot	49
Activiteit 12	Berichtjes typen op een telefoon	52
Activiteit 13	Geef je gedachten een filmtitel	54
Activiteit 14	Denk aan de bakjes van een reuzenrad	56
Activiteit 15	Zing je gedachten	58
Activiteit 16	Bellenblazen	59
Geheugensteuntjes	Laat het er zijn en laat het los	61

DEEL 3: KIEZEN WAT BELANGRIJK IS EN DOEN WAT BELANGRIJK IS

Activiteit 17	Wat vind jij belangrijk?	66
Activiteit 18	De toverstaf	68
Activiteit 19	Een schema voor dingen die je belangrijk vindt	70
Activiteit 20	De keuzes van Aiden	73
Activiteit 21	Maak een schatkist	75
Activiteit 22	Wat? Hoe? Welke?	78
Activiteit 23	Woordzoeker	82
Geheugensteuntjes	Kiezen wat belangrijk is en doen wat belangrijk is	85

DEEL 4: HIER BLIJVEN EN JEZELF OPMERKEN

Activiteit 24	De octopus	90
Activiteit 25	Hier blijven terwijl je iets eet	92
Activiteit 26	Hier blijven terwijl je ademhaalt	94
Activiteit 27	Hier blijven om in slaap te komen	95
Activiteit 28	Denk aan een stopbord	96
Activiteit 29	De berg van gevoelens	98
Activiteit 30	In zee	100
Activiteit 31	De luchtballon	102
Activiteit 32	Bladeren aan een boom	104
Activiteit 33	Een stil en rustig schip	106
Geheugensteuntjes	Hier blijven en jezelf opmerken	108

DEEL 5: AARDIG EN ZORGZAAM VOOR JEZELF ZIJN

Activiteit 34	Een pot met aardige en zorgzame opmerkingen	113
Activiteit 35	Houd een toespraak voor iemand die belangrijk voor je is	116
Activiteit 36	Letters als geheugensteuntjes	117
Activiteit 37	Sluit vriendschap met je gedachten	118
Activiteit 38	Denk aan een rustige en vredige plek	120
Activiteit 39	Gedachten, gevoelens en acties	122
Activiteit 40	Woordzoeker	126
Geheugensteuntjes	Aardig en zorgzaam voor jezelf zijn	128

DEEL 6: AAN DE SLAG MET ALLES WAT JE HEBT GELEERD

Activiteit 41	Wie zitten er in je team?	132
Activiteit 42	Jouw favoriete activiteiten	134
Tot ziens en veel succes!		137
Literatuur		138
Bronnen voor de activiteiten		138
Dankwoord		141
Over de auteur		143

Voorwoord

Ik was enorm enthousiast toen ik hoorde dat Tamar dit boek ging schrijven. Ik had er al op gehoopt dat ze dat zou doen! In 2022 schreef Tamar *ACT met kinderen*, een uitstekend leerboek voor counselors en therapeuten. Dit nieuwe doeboek voor kinderen is daar een prachtige aanvulling op.

En mensen, wat hebben we dat nodig. Want terwijl de maatschappij er enorm veel belang aan hecht dat kinderen leren lezen, schrijven en rekenen, ligt er helaas veel minder nadruk op levensvaardigheden die net zo belangrijk zijn, zoals omgaan met pijnlijke gedachten en gevoelens en moeilijke dingen doen die belangrijk voor je zijn.

Dat hiaat vult dit boek op. Het is weliswaar gebaseerd op Acceptance en Commitment Therapie (ACT), maar het is nuttig voor elk kind – niet alleen voor degenen die om welke reden dan ook een therapeut bezoeken. Waarom zeg ik dit? Omdat alle kinderen geconfronteerd worden met pijn en leed. Elk kind krijgt te maken met mislukking, teleurstelling en afwijzing. Elk kind ervaart moeilijke emoties als verdriet, boosheid en angst. En elk kind heeft zelfveroordelende gedachten en is bang om niet goed genoeg te zijn.

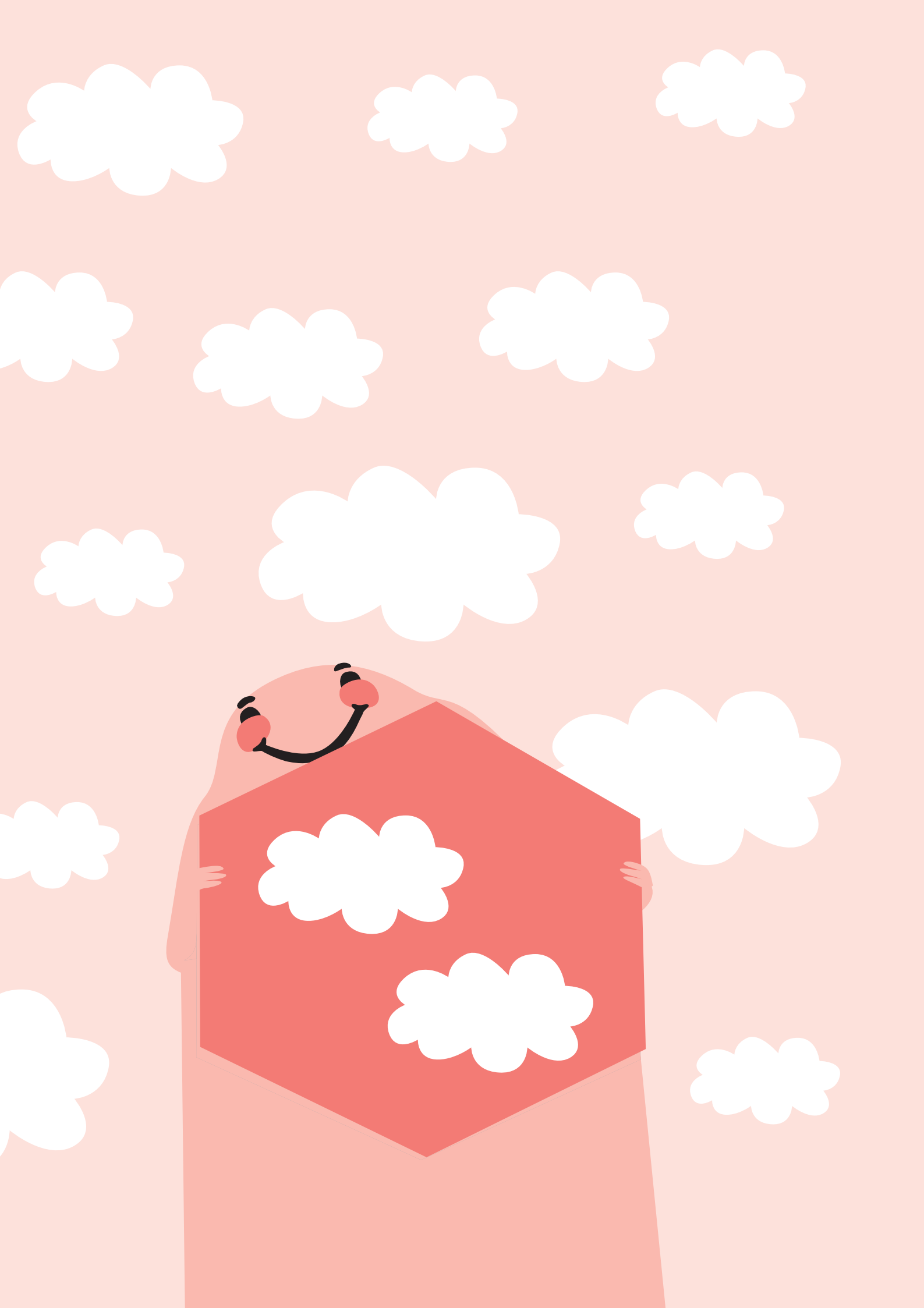
Hoe eerder kinderen goed leren omgaan met deze onvermijdelijke, pijnlijke aspecten van het leven, hoe beter. Dit boek helpt daarbij. De activiteiten in elk hoofdstuk zijn simpel, effectief, boeiend, speels en praktisch. Kinderen kunnen ze zelf doen, of samen met een ouder of therapeut. Als ze dit boek doorwerken, doen ze vaardigheden op die hun leven daadwerkelijk beter zullen maken.

Ze leren om te gaan met moeilijkheden, angsten onder ogen te zien, uitdagingen aan te gaan, te herstellen van tegenslagen en teleurstellingen, compassie voor zichzelf op te brengen, te ontdekken welke dingen echt belangrijk voor hen zijn en die dingen ook echt te doen – en al die moeilijke gedachten en gevoelens te hanteren die het leven ieder mens voorschotelt.

Of het kind in kwestie nu een van je eigen nakomelingen is of een cliënt met wie je werkt: wees gerust, het is in goede handen. Geniet van de reis.

– Russ Harris

Auteur van *De valstrik van het geluk*

A light pink background with several white, stylized cloud illustrations scattered across the top and bottom. The clouds vary in size and shape, some being more puffy and others more elongated.

DEEL 1

Omgaan met je gedachten en gevoelens

Je hoofd is vaak heel druk bezig met denken. Je hoofd heeft ook een heleboel gevoelens. Soms zijn die gedachten en gevoelens heel heftig. In dit boek leer je manieren om daarmee om te gaan. Maar eerst wil ik je voorstellen aan drie kinderen.

Gevoelens waar je hulp bij wilt

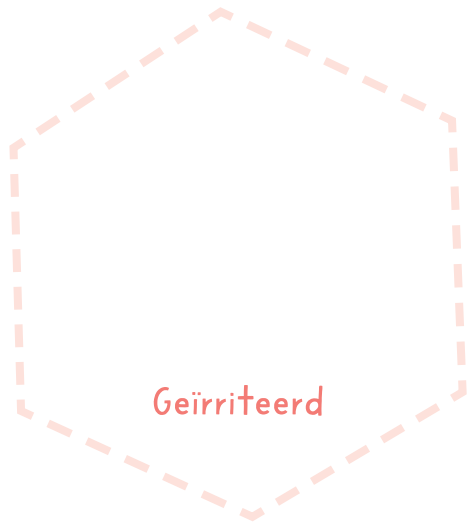
Bekijk de gevoelens op deze bladzijde en de volgende bladzijde. Bedenk bij welke gevoelens jij graag hulp zou willen. Deze gevoelens kunnen opkomen als je je zorgen maakt, of als je verdrietig of boos bent. Staan de gevoelens die jij lastig vindt er niet tussen? Schrijf die dan in de lege vormen. Omcirkel de door jou uitgekozen vormen of kleur ze in.

Bezorgd

Beschaamd

Angstig

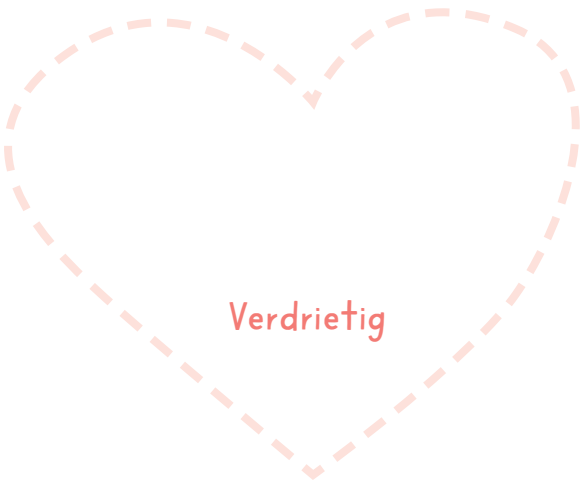
Teleurgesteld

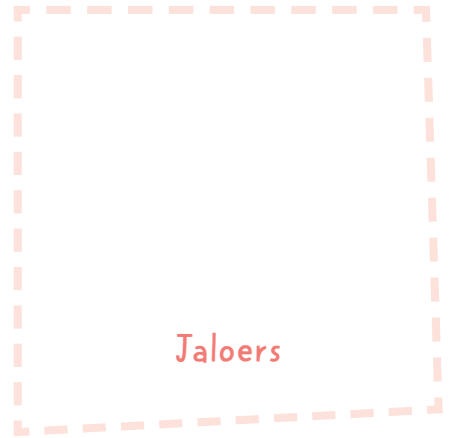
Geïrriteerd

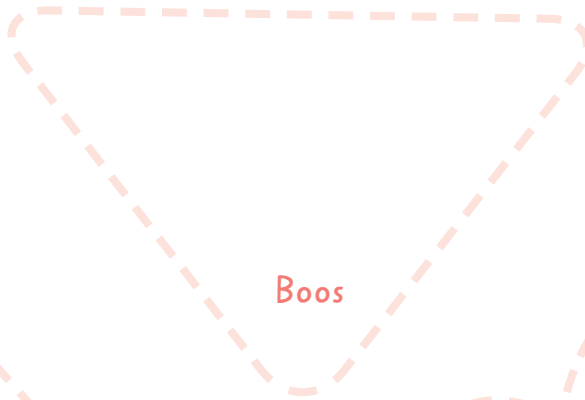
Zenuwachtig

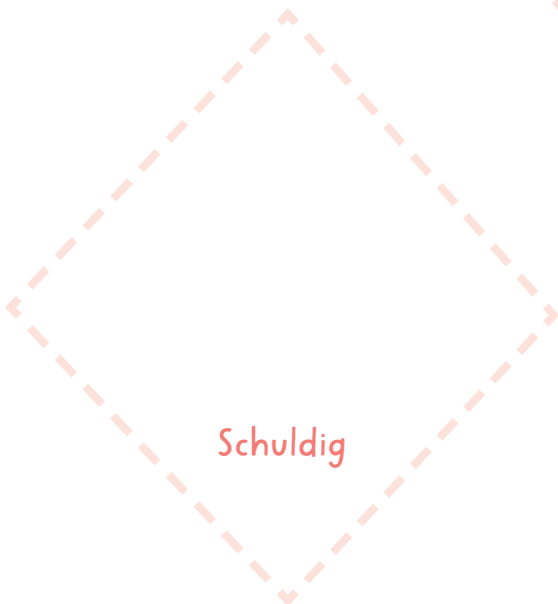
Verdrietig

Jaloers

Boos

Schuldig

